

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/38/2025
Identifikačné číslo spisu: 7818202523
Dátum vydania rozhodnutia: 26.03.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Andrea Sedlačková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:7818202523.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Sedlačkovej a členiek senátu Kataríny Pramukovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu 1/ O. C., narodený X. C. XXXX, bytom S., žalobcu 2/ Ing. E. T., narodený XX. I. XXXX, bytom H., žalobcu 3/ D. A., narodený XX. M. XXXX, bytom Z., žalobcu 4/ JUDr. E. A., PhD., narodený X. I. XXXX, J., žalobcu 5/ I. R., narodený XX. M. XXXX., bytom S., žalobcu 6/ W. T., narodená XX. I. XXXX, bytom S. a žalobcu 7/ E. R., narodená X. D. XXXX, bytom S., všetci žalobcovia zastúpení JUDr. Ondrej Zachar, advokát, so sídlom 1. mája 1018/81, Liptovský Mikuláš, proti žalovanému Podielnícke družstvo Gočaltovo, so sídlom Kunova Teplica č. 210, IČO: 36 183 512, zastúpený JUDr. Ján Dorkin, advokát, so sídlom Železničná 257/19, Revúca, o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze družstva, vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 9Cb/6/2018, o dovolaní žalobcov 1/ a 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/48/2024-746 zo dňa 24.10.2024, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcov v 1. a 3. rade o d m i e t a .

II. Žalovanému sa p r i z n á v a proti žalobcom 1/ a 3/ n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 9Cb/6/2018-619 zo dňa 13.9.2023 rozhodol tak, že uznesenie z náhradnej výročnej členskej schôdze Podielníckeho družstva Gočaltovo konanej v kultúrnom dome v Kunovej Teplici dňa 3.7.2018 (...) je neplatné (výrok I.). Výrokom II. žalobu žalobcov v 1/, 3/ a 7/ zamietol a výrokom III. konanie o žalobe žalobcu 6/ zastavil. Súčasne rozhodol o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 2Cob/48/2024-746 zo dňa 24.10.2024 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) potvrdil rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutom výroku II. o zamietnutí žaloby žalobcu 1/, 3/ a 7/ a v časti výroku V. o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom 1/, 3/ a 7/ a žalovaným. Ďalej rozhodol tak, že zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti trov konania vo vzťahu medzi žalobcom 6/ a žalovaným tak, že stranám sporu právo na náhradu trov konania nepriznal. Napokon odvolací súd priznal žalovanému proti

žalobcovi 1/, 3/ a 7/ právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu a súčasne žalobcovi 6/ priznal proti žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia 1/, 3/ a 7/ neunesli dôkazne bremeno, keď nepreukázali, že sú členmi družstva, ktorí majú právo podať návrh na vyslovenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze. Nakoľko žalobcovia 1/, 3/ a 7/ nepreukázali, že sú členmi družstva, neboli oprávnení napadnúť uznesenia prijaté na náhradnej výročnej členskej schôdzi žalovaného družstva žalobou o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze podľa § 242 Obchodného zákonníka, ktoré právo patrí výlučne členovi družstva. Odvolací súd ďalej uviedol, že pokiaľ odvolatelia poukázali na konanie vedené na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 4Cb/23/2015, v ktorom žalovaný netrval na skôr vznesenej námietke nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu 1/ a kde konanie je právoplatne skončené, odvolací súd konštatoval, že aktívnu legitímáciu žalobcov musí súd zisťovať sám v každom konaní, nakoľko táto otázka v inom konaní nemusí zodpovedať konaniu v tu prejednáwanej veci.

4. Odvolací súd zároveň poukázal na rozpornosť skutkových tvrdení odvolateľov, ktorí uvádzali v priebehu konania na súde prvej inštancie, že žalobca 1/ bol členom pracovnej komisie členskej schôdze, pričom v odvolaní uvádzali, že bol členom volebnej komisie členskej schôdze. V konaní pritom nebolo preukázané, že vôbec išlo o členstvo v orgáne družstva podľa § 237 Obchodného zákonníka. Podľa odvolacieho súdu bola síce dôvodná námietka odvolateľov, že zo zoznamu členov družstva ku dňu 30.12.2015 vyplýva, že žalobca 7/ je v ňom uvedený pod poradovým číslom 115, no vychádzajúc z platnej právnej úpravy, ktorá stanovuje predpoklady a podmienky vzniku členstva v družstve (§ 227 Obchodného zákonníka), existenciu členstva v družstve nemožno vyvodzovať iba zo skutočnosti, že určitá osoba sa zúčastňuje členských schôdzi, vykonáva hlasovacie práva a samotné družstvo sa k nemu správa ako k členovi družstva (vedie ho v zozname členov a pozýva ho na členské schôdze), a to bez súčasného preukázania prihlášky o členstvo, rozhodnutia o prijatí za člena a zaplata čenského vkladu (viď. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22.3.2023 sp. zn. 3Obdo/47/2022).

5. Odvolací súd sa stotožnil aj so závermi súdu prvej inštancie, že odvolateľmi navrhnuté dokazovanie bolo neúčelné a teda nadbytočné, keďže odvolateľmi navrhnuté dokazovanie nebolo spôsobilé (prezenčné listiny z jednotlivých členských schôdzi žalovaného, zoznamy členov družstva nielen ku dňu konania napádanej členskej schôdze, ale od svojho vzniku, vrátane listinných dôkazov preukazujúcich u jednotlivých členov /všetkých členov/ zaplata čenského vkladu a rovnako zoznam vedený predchodcom, resp. predchodcami pred, ako aj po transformácii v roku 1992) preukázať existenciu členstva žalobcu 1/, 3/ a 7/ u žalovaného, a to aj s poukazom na závery uvedené v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 22.3.2023 sp. zn. 3Obdo/47/2022 v obdobnej veci, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na ktoré odkazuje. Zároveň by dokazovanie ohľadom existencie členstva iných subjektov ako odvolateľov presahovalo rámec tohto konania.

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali včas dovolanie žalobcovia 1/ a 3/ (ďalej aj ako „dovolatelia“). Žiadali, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal im voči žalovanému právo na náhradu trov dovolacieho konania 100 %. Alternatívne žiadali, aby najvyšší súd zmenil odvolací rozsudok tak, že vo vzťahu medzi žalobcom v 1. a 3. rade a žalovaným rozhodne, že vo vzťahu medzi žalobcom v 1. a 3. rade a žalovaným mení rozsudok Okresného súdu Rožňava č. k. 9Cb/6/2018-619 zo dňa 13.9.2023 v napadnutom výroku II. o zamietnutí žaloby žalobcu 1/ a 3/ a v časti výroku V. o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom 1/ a 3/ a žalovaným, a to tak, že plne vyhovie žalobe a určí, že všetky prijaté uznesenia napádanej náhradnej výročnej členskej schôdze Podielníckeho družstva Gočaltovo sú neplatné a zároveň prizná žalobcom 1/ a 3/ voči žalovanému právo na náhradu trov konania 100 % a zároveň mení rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom výroku III., kde odvolací súd osobitným výrokom III. rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi 1/ a 3/ právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, a to tak, že žalobca 1/ a 3/ má voči žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu a prizná žalobcom 1/ a 3/ voči žalovanému právo na náhradu trov dovolacieho konania 100 %. Dovolatelia zároveň navrhli odložiť právoplatnosť rozsudku

odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania odôvodnili vadou podľa § 420 písm. f) CSP, ako aj § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

7. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP podľa názoru dovolateľov spočíva v tom, že odvolací súd vyhodnotil dôkazy, a to prezenčnú listinu z členskej schôdze žalovaného konanej dňa 19. apríla 2007, prezenčnú listinu z členskej schôdze žalovaného konanej dňa 6. júna 2008, prezenčnú listinu z členskej schôdze žalovaného konanej dňa 25. apríla 2014, rozsudok Okresného súdu Rožňava z 3. októbra 2017 č. k. 4Cb/23/2015-164 svojvoľne a mimo prípustného a logického rámca hodnotenia dôkazov tak, že tým došlo k porušeniu práv na spravodlivý proces.

8. Ďalej podľa presvedčenia dovolateľov odvolací súd nevykonal navrhnuté zásadné dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (dôkazy, ktorými preukazujú svoje členstvo u žalovaného), a to najmä: pozvánku na výročnú členskú schôdzu žalovaného 2012 spolu s obálkou, zápisnicu z členskej schôdze družstva zo 6. júna 2008, kde bol na členskej schôdze žalovaného žalobca 1/ dokonca zvolený do orgánu členskej schôdze, a to ako člen pracovnej komisie - člen volebnej komisie, zápisnicu z pojednávania tunajšieho súdu vo veci sp. zn. 4Cb/23/2015 z 5. septembra 2017, námietky proti uzneseniam členskej schôdze - odpoveď žalovaného z 29. júla 2015, zoznam členov, ktorý je povinný viesť a vedie od svojho vzniku vrátane listinných dôkazov preukazujúcich u jednotlivých členov (všetkých členov) zaplatenie členského vkladu a rovnako zoznam vedený predchodcom, resp. predchodcami pred, ako aj po transformácii v r. 1992, ktoré žalobcovia 1/ a 3/ označili a navrhli prostredníctvom svojho právneho zástupcu vykonať ešte vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach pred súdom prvej inštancie, vrátane vyjadrenia z 24. marca 2019 (zároveň, aby súd uložil žalovanému povinnosť tieto predložiť). Dovolatelia ďalej uviedli, že odvolací súd, v rozpore s obsahom spisu, uviedol že súd prvej inštancie na pojednávaní 13. septembra 2023 v súlade s princípom koncentrácie toto navrhované dokazovanie ako neúčelné a nadbytočné odmietol vykonať, nakoľko takéto dôkazy neboli uplatnené včas (bod. 61., 62. napádaného rozsudku odvolacieho súdu), čo nie je pravda. Dovolatelia majú za to, že vyššie označené dôkazy boli navrhované už oveľa skôr a súd prvej inštancie a ani odvolací súd sa s takýmito návrhmi na dokazovanie a dôkazmi, ktoré podľa dovolateľov preukazujú ich členstvo u žalovaného, v rozpore so zákonom nezaoberal, čím im v zmysle § 420 písm. f) taktiež nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolatelia tiež tvrdili, že v rozsudku odvolacieho súdu chýba adresná odpoveď na tvrdenie žalobcov 1/ a 3/, že voľba žalobcu 1/ za člena volebnej komisie umocňuje preukázanie členstva žalobcu 1/, ktorá absentuje a ktorá je zmätočne vyplňaná neadresným východiskom, že žalobcovia v priebehu konania na súde prvej inštancie uvádzali, že 1/ bol členom pracovnej komisie členskej schôdze, pričom v odvolaní uvádzali, že bol členom volebnej komisie a nebolo dokázané, že vôbec išlo o členstvo v orgáne družstva podľa § 234 Obchodného zákonníka. Zároveň absentuje odpoveď na argumentáciu žalobcov, že nie je spravodlivé po tak dlhej dobe od žalobcov vyžadovať, aby disponovali členskou prihláškou, rozhodnutím o prijatí a potvrdením o splnení vkladovej povinnosti.

10. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolatelia odôvodňovali tým, že odvolací súd posúdil nesprávne existenciu členstva v družstve, keď uviedol, že dôkazom členstva v družstve môže byť len žiadosť o prijatie za člena družstva, rozhodnutie predstavenstva o prijatí za člena družstva a preukázanie vloženia základného členského vkladu.

11. Podľa názoru dovolateľov právnou otázkou, ktorá nebola v doterajšej praxi odvolacieho súdu riešená, je otázka, „či existenciu členstva v družstve možno vyvodzovať zo skutočností, že určitej osobe je zo strany družstva reagované na námietky voči uzneseniu členskej schôdze družstva ako členovi družstva, určitá osoba je pozvaná na členskú schôdzu družstva, zapísaná do prezenčnej listiny ako člen družstva, že určitá osoba je členskou schôdzou družstva zvolená za člena predstavenstva, za člena volebnej komisie členskej schôdze družstva, resp. za člena inej pracovnej komisie členskej schôdze družstva, bez súčasného preukázania žiadosti o prijatie za člena družstva, rozhodnutia predstavenstva o prijatí za člena družstva a preukázania vloženia základného členského vkladu.“

12. Záverom dovolania dovolateľa vytýkali odvolaciemu súdu, že nesprávne interpretoval a odlišoval pojem pracovná a volebná komisia členskej schôdze, pričom podľa ich presvedčenia je to to isté a jedná sa o pomocný orgán členskej schôdze, do ktorého môže byť volený iba člen družstva, ako to je obdobne s členstvom v predstavenstve.

13. K dovolaniu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý mal za to, že odvolací súd poskytol dostatok presvedčivých a jednoznačných odpovedí na všetky podstatné okolnosti týkajúce sa prejednávanej veci, túto vec správne posúdil a tvrdenia dovolateľov sú účelové. Žalovaný poukázal na právoplatne skončené konania vo veciach s obdobným predmetom konania, v ktorých bola rovnako vyriešená otázka členstva žalobcov 1/ a 3/. Navyše uviedol, že dovolatelia podali v obdobnom konaní dovolanie, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2023 sp. zn. 3Obdo/47/2022, ktorým bolo dovolanie zamietnuté a otázka členstva žalobcov bola vyriešená rovnakým spôsobom ako vo všetkých obdobných konaniach tak, že žalobcovia nie sú členmi družstva žalovaného. Žalovaný ďalej uviedol, že všetky dovolateľmi tvrdené skutočnosti už posudzoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3Obdo/47/2022 a vo svojom rozsudku dal na ne aj dostatočné odpovede. Rovnako tak neobstojí ani dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Žalovaný preto žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie podľa § 448 CSP ako nedôvodné zamietol.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali včas žalobcovia 1/ a 3/, v neprospech ktorých bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpení advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu 1/ a 3/ je potrebné odmietnuť. V nasledujúcich bodoch dovolací súd uvádza stručné odôvodnenie svojho rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP):

K dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP

15. Pokiaľ ide o vadu zmätočnosti, dovolatelia namietali, že v rozsudku odvolacieho súdu absentuje adresná odpoveď na tvrdenia dovolateľov, ďalej namietali hodnotenie dôkazov, ako aj nevykonanie navrhnutých zásadných dôkazov odvolacím súdom, čím malo dôjsť k porušeniu práv na spravodlivý proces.

16. Námietku absencie adresnej odpovede zo strany odvolacieho súdu na tvrdenie dovolateľov, že voľba žalobcu v 1. rade za člena volebnej komisie umocňuje preukázanie členstva žalobcu 1/, vyhodnotil dovolací súd ako neopodstatnenú, pričom poukazuje na body 57. a 58. napadnutého rozsudku. Odvolací súd v bode 57. napadnutého rozsudku poukázal na rozpornosť skutkových tvrdení dovolateľov a skonštatoval, že v konaní nebolo preukázané, že išlo o členstvo v orgáne družstva podľa § 237 Obchodného zákonníka. Uvedené nič nemení na závere odvolací súd (bod 58. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol), že „je síce dôvodná námietka dovolateľov, že zo zoznamu členov družstva ku dňu 30.12.2015 vyplýva, že žalobca v 7. rade je v ňom uvedený pod poradovým číslom 115, no vychádzajúc z platnej právnej úpravy, ktorá stanovuje predpoklady a podmienky vzniku členstva v družstve (§ 227 Obchodného zákonníka) existenciu členstva v družstve nemožno vyvodzovať iba zo skutočnosti, že určitá osoba sa zúčastňuje členských schôdzí, vykonáva hlasovacie práva a samotné družstvo sa k nemu správa ako k členovi družstva (vedie ho v zozname členov a pozýva ho na členskú schôdzu), a to bez súčasného preukázania prihlášky o členstvo, rozhodnutia o prijatí za člena a zaplatenia členského vkladu (viď. Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22.3.2023 sp. zn. 3Obdo/47/2022).“

17. Dovolatelia zároveň vytýkali, že v napadnutom rozsudku absentuje odpoveď na argumentáciu žalobcov, že nie je spravodlivé po tak dlhej dobe od žalobcov vyžadovať, aby disponovali členskou prihláškou, rozhodnutím o prijatí a potvrdením o splnení vkladovej povinnosti. Dovolací súd vyhodnotil uvedenú námietku ako nedôvodnú a poukazuje na bod 50. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom v zhode so súdom prvej inštancie a v nadväznosti na bod 49. napadnutého rozsudku vyslovil

názor, že „tieto dôkazy sú tak zásadné, že by nimi mal disponovať každý člen družstva nielen počas trvania členstva, ale aj po zániku jeho členstva v družstve.“

18. Obsah spisu vedeného v preskúmvanej veci v ničom neopodstatňuje tvrdenie žalobcu, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil dostatočne, resp. že ho odôvodnil nepreskúmateľne. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie, nemožno považovať za neodôvodnený. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu náležitosti v zmysle § 393 CSP.

19. Dovolatelia v rámci vady zmätočnosti namietali aj nesprávne hodnotenie dôkazov, keď namietali, že odvolací súd vyhodnotil prezenčnú listinu z členskej schôdze žalovaného konanej dňa 19. apríla 2007, prezenčnú listinu z členskej schôdze žalovaného konanej dňa 6. júna 2008, prezenčnú listinu z členskej schôdze žalovaného konanej dňa 25. apríla 2014, rozsudok Okresného súdu Rožňava z 3. októbra 2017 č. k. 4Cb/23/2015-164, svojvoľne a mimo prípustného a logického rámca hodnotenia dôkazov.

20. V súvislosti s preskúvaním hodnotenia dôkazov dovolací súd poznamenáva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je určené na prehodnotenie dokazovania (1Cdo/145/2020). V rámci tohto dôvodu prípustnosti dovolania je však najvyšší súd oprávnený preskúmať logickú, funkčnú a teleologickú konzistentnosť hodnotenia dôkazov ako súčasť posudzovania práva na spravodlivý proces (III. ÚS 104/2022 z 23. júna 2022). Preskúvaním hodnotenia dôkazov vo vyššie uvedených intenciách dovolací súd konštatuje, že krajský súd nevyhodnotil dôkazy svojvoľne a mimo prípustného a logického rámca hodnotenia dôkazov tak, aby tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V takýchto prípadoch podstatou dovolacieho prieskumu nie je prehodnocovanie skutkového stavu dovolacím súdom, ale kontrola postupu súdov nižších inštancií pri procese jeho zisťovania a vyhodnocovania.

21. Vzhľadom na uvedené k námietke nesprávneho hodnotenia dôkazov dovolací súd v podrobnostiach odkazuje na bod 11. rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorého vyplýva, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením s dôkazmi namietanými v dovolaní, so žalobou, s námietkami strán sporu, a ďalším spisovým materiálom a zistil skutkový stav. Súd prvej inštancie v bode 29. rozsudku konštatoval, že „vzhľadom na to, že súd vo výroku I. tohto vyslovil neplatnosť uznesenia prijatého na náhradnej výročnej členskej schôdzi žalovaného družstva konaného dňa 3.7.2018 a s poukazom na subjektívnu rozšírenú záväznosť tohto rozsudku na všetkých členov družstva (§ 242 a § 260 ObZ), súdu sa nejavilo účelné zaoberať sa skúmaním toho, či žalobcovia 1/, 3/ a 7/ boli a sú členmi predmetného družstva. Napriek tomu podľa názoru súdu žalobcovia 1/, 3/ a 7/ neunesli dôkazne bremeno a nepreukázali súdu v tomto spore ich členstvo v žalovanom družstve a s tým spojenú ich aktívnu vecnú legitimáciu. Preto žalobcu žalobcov 1/, 3/ a 7/ zamietol.“ Ďalej súd prvej inštancie v bode 38. odôvodnenia rozsudku konštatoval, že „dôkazné bremeno členstva v družstve zaťažuje žalobcov. Žalobcovia 1/, 3/ a 7/ však ani neuviedli, kedy presne sa mali stať členmi družstva, nepredložili žiadosť o prijatie za člena družstva, ani nepredložili rozhodnutie predstavenstva o prijatí za člena družstva. Rovnako nepreukázali, že vložili základný členský vklad. Skutočnosť, že boli pozývaní na predchádzajúce členské schôdze, nie je podľa súdu dôkazom o tom, že sú členmi družstva. Obranu žalovaného, že žalobcovia boli pozývaní na členské schôdze iba v dôsledku chyby administratívnej pracovníčky, ktorá týchto žalobcov po smrti ich rodičov v zozname naďalej viedla, považuje súd za účelovú, avšak zákon s nespĺnením povinnosti evidovať každú zmenu skutočností v zozname členov bez zbytočného odkladu nespája žiadnu sankciu. Z uvedeného preto vyplýva, že aj keby žalované družstvo viedlo nesprávnu evidenciu členov družstva, je na „domnelých členoch družstva“, aby listinami, ktorými by mali disponovať, družstvu preukázali, že jeho členmi sú.“

22. K námietke nesprávneho vyhodnotenia rozsudku Okresného súdu Rožňava č. k. 4Cb/23/2015-164 zo dňa 3.10.2017 dovolací súd poukazuje na bod 54. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom odvolací súd so vznesenou námietkou vysporiadal, keď uviedol, že „pokiaľ dovolatelia poukázali na konanie vedené na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 4Cb/23/2015, v ktorom žalovaný netrval na skôr vznesenej námietke nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu 1/ a kde konanie je právoplatne

skončené, odvolací súd konštatuje, že aktívnu legitímáciu žalobcov musí súd zisťovať sám v každom konaní, nakoľko táto otázka v inom konaní nemusí zodpovedať konaniu v tu prejednávanej veci.“ Dovolací súd pre úplnosť uvádza, že „z obsahu predmetného rozsudku vyplynulo, že žalovaný uznal neplatnosť uznesenia členskej schôdze konanej dňa 26. júna 2015 aj z dôvodu, že po vecnej stránke žalovaný sám uznal, že bol dôvod vyslovenia neplatnosti jej uznesení (členská schôdza nebola uznášaná schopná).“ (bod 39. rozsudku súdu prvej inštancie).

23. Preskúmaním hodnotenia dôkazov vo vyššie uvedených intenciách dovolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie ani odvolací súd nevyhodnotili dôkazy svojvoľne a mimo prípustného a logického rámca hodnotenia dôkazov tak, aby tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Dovolatelia súčasne videli existenciu vady zmätočnosti aj v nevykonaní navrhnutých dôkazov. Vo vzťahu k namietanému nevykonaniu dovolateľmi navrhnutých dôkazov, ktorými dovolatelia preukazujú svoje členstvo u žalovaného, dovolací súd v prvom rade uvádza, že v zmysle § 185 ods. 1 CSP platí, že je na rozhodnutí súdu, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Z dikcie ustanovenia § 220 ods. 2 CSP zároveň vyplýva pre súd povinnosť v odôvodnení rozsudku uviesť dôvody, pre ktoré navrhnuté dôkazy nevykonal. K tomu v danom prípade zo strany súdu prvej inštancie aj došlo. Odvolací súd v bode 61. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že „súd prvej inštancie nevykonanie ďalšieho dokazovania riadne a logicky odôvodnil na pojednávaní dňa 13.9.2023 s odkazom na ustanovenie § 153 CSP a ich nadbytočnosťou, keďže navrhované dôkazy neoveria, ani nevyvrátia tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na tvrdenia odvolateľov nedisponujú vypovedacou hodnotou.“ Najvyšší súd v tejto súvislosti ďalej poukazuje na bod 65. napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa uvádza, že „Odvolací súd sa stotožňuje aj so závermi súdu prvej inštancie, že odvolateľmi navrhnuté dokazovanie bolo neúčelné a teda nadbytočné, keďže odvolateľmi navrhnuté dokazovanie nebolo spôsobilé (prezenčné listiny z jednotlivých členských schôdzí žalovaného, zoznamy členov družstva nielen ku dňu konania napádanej členskej schôdze, ale od svojho vzniku, vrátane listinných dôkazov preukazujúcich u jednotlivých členov /všetkých členov/ zaplatenie členského vkladu a rovnako zoznam vedený predchodcom, resp. predchodcami pred ako aj po transformácii v roku 1992) preukázať existenciu členstva žalobcu v 1., 3. a 7. rade u žalovaného a to aj s poukazom na závery uvedené v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 22.3.2023 sp. zn. 3Obdo/47/2022 v obdobnej veci, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na ktoré odkazuje. Zároveň by dokazovanie ohľadom existencie členstva iných subjektov ako odvolateľov presahovalo rámec tohto konania.“

25. Dovolatelia ďalej uviedli, že odvolací súd v rozpore s obsahom spisu uviedol, že súd prvej inštancie na pojednávaní 13. septembra 2023 v súlade s princípom koncentrácie toto navrhované dokazovanie ako neúčelné a nadbytočné odmietol vykonať, nakoľko takéto dôkazy neboli uplatnené včas (bod 61. a 62. napádanej rozsudku odvolacieho súdu), čo nie je pravda, pretože dôkazy boli navrhované už oveľa skôr a súd prvej inštancie a ani odvolací súd sa s takýmito návrhmi na dokazovanie a dôkazmi, ktoré podľa dovolateľov preukazujú ich členstvo u žalovaného, v rozpore so zákonom nezaoberal.

26. Pokiaľ ide o námietku sudcovskej koncentrácie konania, dovolací súd konštatuje, že podmienky sudcovskej koncentrácie konania v danom prípade boli splnené a v tomto smere poukazuje na bod 62. napadnutého rozsudku, v ktorom sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, keď viedol, že „žalobcom označené dôkazy navrhnuté až na samotnom pojednávaní dňa 13.9.2023 neboli uplatnené včas, v súlade s princípom sudcovskej koncentrácie konania podľa § 153 CSP.“ Odvolací súd ďalej v bode 63. napadnutého rozsudku uviedol, že „žalobcom nič nebránilo podať tieto návrhy na vykonanie dokazovania už skôr, a to s poukazom na povinnosť strany konať starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Nešlo pritom o reakciu na skutočnosti, o ktorých nevedel, ani ich nemohol predvídať, resp. ktoré vyšli najavo až po tom, ako mal žalobca povinnosť označiť a predložiť skutočnosti a dôkazy.“

27. Dovolací súd s poukazom na body 15. až 26. tohto rozhodnutia uzatvára, že vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolatelia neuviedli taký nesprávny procesný postup súdu, ktorý im znemožnil uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k

porušení ich práva na spravodlivý proces, teda v posudzovanom prípade nedošlo k vade zmätočnosti v zmysle citovaného ustanovenia.

K dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

28. Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a b) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

29. Dovolatelia za právnu otázku dosiaľ neriešenú dovolacím súdom považujú nasledovnú otázku: „či existenciu členstva v družstve možno vyvodzovať zo skutočnosti, že určitej osobe je zo strany družstva reagované na námietky voči uzneseniu členskej schôdze družstva ako členovi družstva, určitá osoba je pozvaná na členskú schôdzu družstva, zapísaná do prezenčnej listiny ako člen družstva, že určitá osoba je členskou schôdzou družstva zvolená za člena predstavenstva, za člena volebnej komisie členskej schôdze družstva, resp. za člena inej pracovnej komisie členskej schôdze družstva, bez súčasného preukázania žiadosti o prijatie za člena družstva, rozhodnutia predstavenstva o prijatí za člena družstva a preukázania vloženia základného členského vkladu.“

30. Dovolací súd sa preto zameril na skutočnosť, či rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia vyššie uvedenej právnej otázky (uvedenej v predchádzajúcom bode) a či táto v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

31. Dovolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/47/2022 zo dňa 22. marca 2023, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2023, pod číslom R 50/2023, ktorého právna veta znie: „Existenciu členstva v družstve nemožno vyvodzovať iba zo skutočnosti, že určitá osoba sa zúčastňuje členských schôdzí, vykonáva hlasovacie práva a samotné družstvo sa k nej správa ako k členovi družstva (vedie ju v zozname členov a pozýva ju na členské schôdze)“. Právny názor prijatý v citovanom rozsudku je bezpochyby aplikovateľný aj v prejednávanej veci. Pre úplnosť je potrebné poznamenať, že publikované rozhodnutie sp. zn. 3Obdo/47/2022 bolo vydané vo veci obdobných účastníkov a týkalo sa určenia neplatnosti uznesení členskej schôdze konanej dňa 17.2.2016.

32. V kontexte vyššie uvedeného nemožno v intenciách dovolacej argumentácie konštatovať nesprávnu aplikáciu právnej normy na zistený skutkový stav, preto ak dovolatelia namietali, že odvolací súd posúdil nesprávne existenciu členstva v družstve, keď dospel k záveru, že dôkazom členstva v družstve môže byť len preukázanie žiadosti o prijatí za člena družstva, rozhodnutie predstavenstva o prijatí za člena družstva a preukázanie vloženia základného členského vkladu a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia tejto právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, robili tak neopodstatnene.

33. Dovolací súd zdôrazňuje, že odvolací súd (v zhode s právnym názorom prijatým v rozsudku súdu prvej inštancie) v bode 58. odôvodnenia napadnutého rozsudku dospel k záveru, že „vychádzajúc z platnej právnej úpravy, ktorá stanovuje predpoklady a podmienky vzniku členstva v družstve (§ 227 Obchodného zákonníka) existenciu členstva v družstve nemožno vyvodzovať iba zo skutočnosti, že určitá osoba sa zúčastňuje členských schôdzí, vykonáva hlasovacie práva a samotné družstvo sa k nemu správa ako k členovi družstva (vedie ho v zozname členov a pozýva ho na členské schôdze), a to bez súčasného preukázania prihlášky o členstvo, rozhodnutia o prijatí za člena a zaplataenia členského vkladu (vid'. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22.3.2023 sp. zn. 3Obdo/47/2022).“

34. Na základe uvedeného dovolací súd uzatvára, že k dovolateľmi namietanej vade zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f) CSP nedošlo a z toho dôvodu dovolanie dovolateľov v tejto časti odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP. Vo vzťahu k dôvodu prípustnosti dovolania podľa ustanovenia §

421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolací súd dovolanie v tejto časti odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktorého dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, keďže právna otázka už bola dovolacím súdom vyriešená ustálene.

35. Vzhľadom na rozhodnutie o odmietnutí dovolania sa dovolací súd už nezaoberal návrhom dovolateľov na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 444 ods. 2 CSP).

36. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd v zmysle § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému ako úspešnej strane sporu v dovolacom konaní priznal proti žalobcom 1/ a 3/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.